

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.
Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „Sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda:

Fütcza, 98. sz. a.

Intézőndő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadóhivatal:

Eperjesi Népbank helyiségeiben, Fütcza 2. sz. a.
Ide intézőndők az előfizetések, hirdetések s a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden vasárnap.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . . . . 1 „ 25 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapestben és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasabos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitltér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

A keresztény-zsidó házasság

(H.) A keresztény és zsidó között való házasságról szóló törvényjavaslat országgyűlési tárgyalása igen eredeti képet nyújtott. A felszólalt képviselők közül, feltétlenül egyetlen egy sem támogatta. Azok is, a kik a fenforgó körülmények között opportunusból elfogadták e javaslatot, elítélték azt.

E javaslatnak kettős célja van, közvetlen célja: a házasságot zsidók és keresztények között lehetővé tenni s a külföldön kötött polgári házasságot minden jogi következményeivel együtt elismerni; közvetett célja: előmozdítani a zsidó fajnak a magyar nemzettel való összeolvadását.

Az első célt tekintve, a törvényjavaslat megfelel céljának, de nem felel meg a másodiknak. Ettől hiába várjuk azt, hogy a zsidófaj a magyar nemzettel tömegesen fogna összeolvadni.

Miért? Mert a zsidókérdés jelenleg nálunk nem politikai, hanem társadalmi kérdés. A zsidók és keresztények között nagy társadalmi űr tátong, a javaslat ezen űrt nem fogja áthidalni, hanem csak jobban megvilágítani. Egyik országgyűlési képviselő igen helyesen megjegyezte, hogy kettő közül egy bizonyosan be fog következni; a nép igen nagy tömege azt fogja mondani, hogy ime a zsidók kedvéért magint egy privilegiumot alkottak nekik megengedték, nekünk magunk közt nem engedik, hogy polgárilag egybekelhessünk, vagy pedig azt fogja mondani, hogy hiszen ez nem is igazi házasság, csak zsidó házasság.

És ez természetes, mert a javaslatnak legnagyobb hibája ez, hogy az alak, mely szerint ily házasság meg fog kötetni, egészen különbözik azon házasságoktól, a melyeket a zsidók és keresztények önmaguk közt köt-

nek. Vagy ki kellett volna terjeszteni az úgynevezett polgári házasságot, nemcsak a zsidó és keresztény, hanem a többi házasságkötésekre is, vagy pedig lehetővé tenni azt, hogy a zsidó-keresztény házasság is azon formák mellett legyen megköthető, mint a többi házasságok jelenleg.

Egyik sem történt e helyet egy egészen új házassági jog alkotott, a most uralkodó zűrzavar tetőzve lesz s még komplikáltabb lesz ama bonyodalom, melyet nálunk az egyes hitfelekezetekből folyó négy, öt söt hat házassági jog okoz.

E javaslat kompromiszum akart lenni a kánonjogi és polgári házasság között s mint minden kompromiszum, nem egyéb, mint módosítása azon elvnek, a melyt diadalra kellene juttatni. Természetes, hogy ily körülmények között nem lehetett egyéb mint félrendszabály, melytől egyelőre idegenkedni fog a keresztény s mely ki nem elégíti a zsidót. A zsidókat el fogja kedvetleníteni, s a keresztényeket nem képes kibékíteni, mert a javaslat, mint ezt Horváth Boldizsár megjegyzé, kerülve a házasságjog elvi magaslatát, a törvényhozás intézkedését egyszerű zsidókérdéssé degradálta.

De dacára annak, hogy e javaslat, úgy elvi, mint gyakorlati szempontból számos, nagyhorderejű kifogás alá esik, s hogy e javaslatban a kormány tisztán speciális zsidótörvényt tett le a ház asztalára — e javaslat, mint leendő törvény, mégis vívmánynak tekinthető.

Ki van mondva benne, hogy Magyarországon, a szabadság ezen ősrégi hazájában a valláskülömbőség megszűnik házassági akadály lenni; be lesz hozva általa két igen fontos intézmény: az egyik a zsidó-keresztény házasság, a másik a külföldön kötött a polgári házasság elismerése; továbbá nemcsak, hogy le-

hetővé teszi jövőre a zsidók és keresztények közötti egybekelést, hanem véget vet az eddigi botrányos állapotnak, hogy a külföldi törvények oltalma alatt kötött polgári házasságok, ha a házasság ezen ország területére telepedtek le, konkubinatusnak s az ezen házasságból született gyermekek törvényteleneknek tekintettek. Nagy liberális elv diadala van abban is, hogy az állam, habár részben is, gyakorlatba veszi elidegeníthetetlen jogát — a házassági ügy szabályozása körül, s midőn a javaslatban az elvást megengedi, tagadja egyúttal a házasság felbonthatatlanságának kánonjogi dogmáját.

Röviden: a javaslat mindenestre haladás, mint átmeneti intézkedés is haladás s magában foglalja a további fejlődés magját. És habár nem elégíti ki feltétlenül a haladás és az állameszme híveit, de nem is vett úszköt az oly könnyen fellobbanható egyes felekezetek táborába sem s míg nagy gonddal és ügyességgel elkerüli a kánonjogi és polgári házasság szirtjeit, biztos alapot teremt s határozott irányt jelöl ki jövőre arra nézve, hogy mily alapon s mily irányban lesz e kérdés lassan és békés úton megoldandó.

Megyei közgyűlés.

Mattyasovszky Tamás főispán ó méltósága mindenekelőtt tudomására hozta a gyűlésnek, hogy a fenálló törvények értelmében, már a jövő hónapban megtartandó általános tisztújítás hatáskörébe esvén, ezen körülmény tette szükségessé a rendkívüli közgyűlés egybehívását: A közgyűlés napja veletlenül összeesvén ő felségének Erzsébet királynéknak magas névtünnepévé, meg van győződve, arról, hogy csak a megyebizottsági tagok egyetértésével találkozhat, midőn elnöki székéről ad kifejezést azon forró óhajának, hogy a Mindenható, nemzetiünk védangyalát az imadásig szeretett királynén-

T Á R C Z A.

Azt kívánod . . . ?

Ein Fichtenbaum steht einsam . . .
Er träumt von einer Palme
Die fern im Morgenland
Einsam und schweigend trauert
Auf brennender Felsenwand.
Heine.

Azt kívánod, hogy én soha
De soha ne ismerjelek,
Attól félsz, hogy akkor vége
Lesz eszményi szerelmemnek?

. . . Ismered-e ama regét:
— És az nemcsak rege csupán —
Hogy az árva borús fenyő
Vágyik a bús palma után?

Hogy a szellő szárnyra veszi
A bús palma sóhajait
S a borús fenyűhöz érve
Elsuttogja óhajait?

A fenyűnek száz levele
Suttogni kezd . . . tudod miről? . . .
Oh a palma megérti azt
S minden szirma kéjjel virul . . .

— Én vagyok az árva fenyű
Te vagy a merengő palma . . .
Hát nem érzed, hogy szerelmed
Bús lelkemnek édes álma?!

A szerelem Heine dalaiban.

I.

Heine szerelme egy mesés, csudás világ oly mystikusan szomorú és mégis oly könnyelműen: elragadó, isteni képek gyönyörei mindenütt és mégis e képek magukban hordozák a rettenetesnek előérzetét, az elhagyatottságnak minden átkát és sebnylásait. A költő maga mondja szerelméről, hogy az sötét pompájában egy iszonyú, gyászos regéhez hasonlít. Még találójában hasonlítja Sphinxhez, melynek feje e melle asszonykép, de a mellen alúli test merő oroszlánkarmokból áll. A szilajon villogó szemeknek, a csöndesen, édesen mosolygó ajkaknak nem tud a költő ellenállni és csókjaival borítja el a büvös arc havát. A márványarc megelevenül, égő, lázas csókok képe vegyül a marczaugoló, szívzakgató karmok által okozott fájdalmak közé. Igen, Heine szerelmének rejtett ösvényei majd virág illatos ligetek felé vezetnek bennünket, majd mérges gőzű mélységek s halálfelelmes hegyszakadékok bozóttája visznek; — itt vídám mosolygó mezők, csillámos vizek, hol tündérek és habléányok enyeglegnek egymással: amott a kisértetvilág összes rémei a legmogorvább, legsivárabb természet társaságában.

Mielőtt Heine szerelméről beszélünk, megjegyezzük, hogy e szerelem teljesen ellentétben áll ama bárányszélid, ártatlan holdkóros szerelemmel, mely a német költők nagy részénél annyi émelegős költemény szülője, s mely különösen Geibel dalaiban van megtestesítve. Ezzel a szerelemmel, mely megelőgszik azzal, ha a kedvest egy álomlátásban magához ölelheti s midőn szenvedélye legmagasabb fokán áll, egy szűzi csókon kívül nem kér egye-

bet, ezt is szemlesütve, alázatosan, a koldus indulatok alamizsna könyörgésével kéri: ezzel a szerelemmel Heine szerelmének semmi dolga sincs.

Heine szerelme nem hajnalfevél, nem jámbor, szűzi álomsókdosás. Heine tudja, hogy a szerelemhez nemcsak szellem kell, de égő szemek, melegen forrón ölelő karok is kellenek, szerelme nem valami jótékony, kényelmes hőmérékü parázs kisugározás, de a lélek legmélyén sustorgó, pokollángokkal égő szenvedély. Azért lett ő oly nagy kedvence — a nőknek!

De nagyon tévednénk, ha azt hinnők, hogy egyedül az érzéki lázongás — e sötét szenvedély gyilkos tüzei alkotják szerelme elemeit. Az érzékiség s a pusztító szenvedélyek majd mindig sentimentális rajongás s legszelidebb epedések társaságában jelennek meg nála; szíve legirtózatossabb sírhangjai közé, mintha távol csendülő üvegharangok tiszta csalogató zenéje vegyülne. Igaza van, midőn dalairól azt mondja, hogy azok oly vadul szakadnak fel lelke mélyéből, mint az Aetna lávalánga; de ép oly igaza van akkor is, midőn dalait a lilium kelyhéből fölszálló illathoz hasonlítja. A vágyó, álmadozó szelidségen át, keresztül hangzik a szenvedély reszkető szava s a szilajon dobogó szív vészharang verése.

E két ellentétes elem külön-külön van kifejezve azon költeményeiben, melyek „Junge Leiden“ és „Uj tavasz“ cím alatt a „Dalok könyvét“ megelőzték. Az elsőkben a szerelem úgy jelenik meg, mint a legrettenetesebb hatalom, mely halált, nyomorúságot hoz s melyből muló élvezeteket csak az örökboldogság óráin lehet vásárolni. Az „Uj tavasz“-ban túlyomó a csöndes fájdalmas epedés, a zokogásra hangolt kedély, szelid, bizalmas ábrándok, édes eltűnő s újra visszatérő álmódások.

kat, a népek millióinak boldogítására s felséges családjának díszére és örömeire az emberi kor véghatáridejéig éltesse. A közönség lelkes eljénzessel fogadta az elnök óhajait.

Ezután megkezdődött a tárgyalás. A tárgyszorozatból kiemelhetők a következő határozatok: Napirendre került Berzeviczy Edmund indítványa, a felső-tarcsai járásorvos szék helyének Kis-Szeben városból Héthárs községbe való áthelyezése iránt. Ezen indítvány czéljességét okoknál fogva elfogadtatták s így a járásorvos szék helye 1884. év január hó 1-től Hétháron lesz.

Olvastatták erre a belügyminiszterium intézvénye, a folyó évben megejtendő általános tisztújítás tárgyában. Ennek alapján a tisztújítás határnapja december hó 19-ére lett kitűzve. Egyúttal pedig a m. főorvosi, 6 járásorvosi és 2 állatorvosi állomásra, pályázat hirdettetik, a minék közzétételével a megye alispánja megbízottal.

Tárgyaltatták azután Gedeon Mátyás kavicszállítási vállalkozóinak ajánlata, melyben a kavicszállítást a megye közönségétől — a vállalati öszszegből 10%-nak elengedése mellett — további 3 évre átvenni hajlandó s ennek kapcsán a közlekedési miniszterium intézvénye, melyben a megye közönségét értesíti, hogy a kavicszállítási vállalatot a régi feltételek alatt 3 évre meghosszabbítani, illetve a megye közönségének átengedni hajlandó. Miután a lefolyt 3 év alatt a kavicszállítási vállalat minden fennakadás nélkül lebonyolított s nagyobb mennyiségű megyei közmunka a vállalatnál értékesített s ebből a megyei úti-alapra tetemes nyereség háramlott; a megye közönsége a kavicszállítást újból 3 évre, a régi feltételek mellett hajlandó elvállalni s Gedeon Mátyás alvállalkozóinak ajánlatát, eddig tanúsított megbízhatósága folytán elfogadja, minék következtében a megyei alispán megbízottal, hogy a nyilvános árlejtés mellőzésével nevezett alvállalkozóval a szerződést megkösse.

Elővetetett Bártfa város képviselőtestületének határozata, melylyel bemutatja a város tulajdonát képező fűrdőben czélba vett építkezések terveit és költség előirányzatát. Minthogy a bemutatott tervek a felülvizsgálatra szükségelt kellékekkel nem bírnak, a megye közönsége azoknak érdemleges elbírálásába nem bocsátkozhatott s az összes iratok a szükséges felszerelés végett Bártfa városának visszaküldettek.

Tárgyaltatták az után még több kisebb érdekű miniszteri leirat és körrendelet, egy-két városi határozat s végül néhány község jövő évi költség-előirányzata, mire a közgyűlést — mely tulajdonképen csak a tisztújítás határnapjának kitűzése végett volt összehívva — a főispán úr ő méltósága beártnak nyilvánítván, köszönetét fejezte a megyebizottsági tagoknak a mindenkor tapasztalt és megszokott támogatásukért.

Eperjesi séták.

Karccolat.

Fáradhatatlan vándor. — Szerelmes levél és váltókereset. — A régi jó toronyóra. — A Mephistók.

A legfáradhatatlanabb sétáló, mely szűnet és megpihenés nélkül odább és odább halad, melyet utjában sem erővel, sem szép szóval, sem kéréssel, sem fenyegetéssel feltartóztatni nem lehet, mely sem barátot, sem ellenséget nem ismer, mely egyaránt elsétál koldus és király, kunyhó és palota, Páris és Eperjes, Karlsbad és Czemeshe mellett,

A „Dalok könyvé“-ben a „Lyrai intermezzo“-ban s a „Hazarérés“ dalainak legnagyobb részében a két ellentétes elem nem egyszer összeolvad. Szívének nyomora mellett, mely csak abban talál vigasztalást, hogy a hűtlen kedvest is nyomorultnak tudja, megjelenik a szelíd vágy, mely a leánya ibolyakék szemének talányait akarja megoldani s a talányfejtés oly sok kint okoz neki. Itt némely dal olyan mint az ellehelt sóhajlás, melyben a névtelen fájdalom bús rezgése szinte hallhatók. Gyakran úgy tetszik, mintha a költő szánalmat érezne saját fájdalmi iránt; végül kifá ad szenvedéseiben álomba ringatja lelkét s dalai, melyek az álomélet kódéből csendülnek, a legtisztább szerelem dalhangjai.

A két különböző elem meghatározásával még korántsem hatolunk Heine kedélyének mélyére. Hogy azt tehesük, vizsgálnunk kell röviden ama álláspontot, melyet Heine a romantizizmussal szemben elfoglal. A romantizismus a phantasia korlátlan uralmában áll, a szellem küzdelme ez ama bilincsek ellen, melyeket századunk hideg, rendező, logikailag fejlődő s prózai elméje készített. Miután a phantasia szakított az észszel és megvetéssel fordult minden rationalis rend és logikai haladás ellen — felszabadul az alany a dolgokban rejlő szükségesség és törvényszerűség nyomása alól. A romantizismus előtt a világ tulságosan prózai, körvonalaival nagyon élesnek találja, alakjait igen testeseknek. Elmenekül a képzelet birodalmába, a csodálatos fényű ábrándvilág tájaira, hol tündérek és demónok űzik a legbizarrabb játékokat vagy középkori lovagok vívniak a becstületért, hitért, szerelemért, Istenért.

Kívül esik feladatunk körén, hogy minden szálát megvizsgáljunk, mely Heinét a romantikus

mely beheggeszti a sebet, megszünteti a bajokat. de véget vet az aranjúezi szép napoknak is; e fáradhatlan sétáló, mely mindent egyenlővé tesz, melyet Königsberg hírneves bölcse, Kant, kathégoriának, Albion és az „új“ világ modern fiai pedig pénznek neveztek el, de mely mindennél sokkal több, mert maga az élet, — e fáradhatlan sétáló: az idő.

Eperjesen már 150 év óta a jelenlegi toronyóra mutatja a város lakosságának az idő haladását. 150 év e sepp az örökkévalóságban, de nagy idő az emberek életében. Mi minden történt ezen 150 óta! Hány ember nézte azalatt a toronyóra mutatóját! Hányan voltak azok között, kik türelmetlenül lesték, mikor végzi a mutató körforgását és hányan, kik mindinkább növekvő aggodalommal, felelemmel, rettegéssel, elszorult kebellet várták a végzetes óráutést.

Mert ez óra 150 év óta egyaránt jelzi az öröm, a gyász és vész perceit. Mennyi kellemes és kellemetlen reminiscencia fűződik e régi, jól ismert mutatók jelzéséhez!

Már gyermekéveinkben megszoktuk a magasból előkelő egykedvűséggel alátekintő toronyórát tekintélynek tartani. Reggeli nyolczat vagy délutáni kettőt ütött az óra, összeszedtük könyveinket s szaladtunk az iskolába.

Rajtam is megesezt, egyszer, hogy midőn a tanterembe léptem, tanárunk már ott ült a cathedrán, roppant komoly tekintettel forgatván a késedelmes és rendetlen tanulók rémét, az „osztálykönyvet.“

— Rendetlen nép! — ily megszólítással üdvözölt a szigorú tanár, a hogy dobogó szívvel beléptem, — már megint későn jössz!

— Kérem alásan, tanár úr, azt hittem, hogy még nincs 8 óra, mert otthon az óra még csak felet mutatott. . .

— Süsd meg azt a te órádat fiam, mire való a toronyóra! az már 5 perccel előbb ütötte el a nyolczat, itt maradsz ebédre. . .

— De kérem szépen —
— Egy szót se! Itt maradsz ebédre, hogy máskor rendezebben járjon az órád.

És az ebédre szóló ezen meghívás oly lekötőző modorban volt formulázva, hogy visszautasítanom azt absolute nem lehetett.

Pedig egy ilyen iskolai „ebéd“ nagyon, de nagyon elütő volt a Lucullus lakomától; jól tudja ezt mindenki, a kinek valaha szerencséje volt hasonló meghívásban reszesltlni.

Igy oltották belénk a toronyóra iránti respectust.

Évek multán egy szép reggelen illatos rózsaszínű levélkét találtam asztalomon és egy sommás keresetet, melyben, mint egyik jó barátom váltójának forgatója, perbe idéztettem. Nagy kíváncsisággal néztem meg mindakettőt, az lévén az első rózsaszínű levél, a mit életemben kaptam, — az első és utolsó. A kereset szintén első volt, de — nem a legutolsó.

A rózsaszínű levél még most is ott van íróasztalom fiókjában. Soha sem felejttem el, minő türelmetlenül számítottam az nap a perceket. . .

„Kis levélke, drága kis levélke,
Nem tudod, mily boldoggá tevél te.“

Eltettem a keresetet is, mert élénken emlékeztem azon órára, melyben először jutottam azon gyakorlati tapasztalatra, hogy az ember legjobb barátainak életében is vannak pillanatok, mikor váltóikat „fedezethiány“ miatt megóvatolják.

Egyiknek szerencsét hozott az óra ütése,

iskolához köti. Csak egyet akarunk felemlíteni. Heine maga mondja magáról, hogy ifju éveiben a romantikus iskola álmaiban élt s „vallomásai“-ban érinti, hogy ama sebek daczára, melyeket a romantizismusnak köszönhet, végtelen vágyat érez s vissza-vissza óhajítja a tovatűnt alombirodalomnak virágos, holdsugaras, kísértetes légkörét. E vágygyal írta meg 1840-ban „Atta Troll“-t, a romantikus iskola „utolsó erdő-dalát“. A költemény magvát egy sereg rajz képezi, melyek majd sötéten és barátságatlanul nagyszerűek, majd kaczerók és pompázók — köröttük összefüggetlen kalandok tömege csodálatos alakokkal, boszorkány-néppel s kísértetekkel.

Prózaí írtaiban is mutatkozik ezen alakatlanság és romantikus összefüggelenség. Mily ragyogó és szípzorkázó ama tündérvilág mely az „Eszmék“-ben és „Uti képek“-ben szemünk előtt feltárul! — és mégis a költő isteni szeszélye nem egyszer rontja meg az olvasó tiszta élvezetét. Az „Eszmék“ tulajdonképeni története, mint alakatlan illat szétfolyik előttünk s ugyanez áll nólakjaira nézve is, kik, mintha kódalokok lennének, egymás testén suhannak keresztül. A költő alanyisága mindenütt ott van az előtérben, sőt tulajdonképen csakis a költőt látjuk, ki lágy, fájdalmas, víg, ártatlan és frivol érzelmeinek csillogtatásával kaczerkodik s romantikus hangulatát és vágyait leggenialisabb virtuozitással teszi pellengére. Mily csodálatosan romantikus amaz elfojtott könyvek végzetszerű dala a kis Veronikáért, a Delhi sultanáért, ki 3000 év előtt meghalt s kibe a költő szerelmes! Romantikus a brentai virágról szóló dal, vágyai a szent Ganges után, érzélgős rajongásai a gyermekkor felidézésekor s végre a Napoleon iránti határtalan bálványimádó tisztelete.

mást lesújtott. Hány boldog órát jelzett már a magasban fénylő mutató, és hányat mely keserűséggel volt tele. Megállapodást azonban nem ismert; végezte körforgását szakadatlanul, folyton, rámutatván arra, hogy mulandó minden: boldogság és szerencse, keserűség és fájdalom egyaránt. Az órák és napok jönnek-mennek; az idő Baby-lont, Ninivét, Caesart és Nagy Sándort egyenlővé tette a föld porával; az óra mutatója tehát jelzi a napszakát, de hirdeti az egyenlőséget is s szüntelenül szemünk elé tartja, hogy mindenkinek és mindennek megjön a maga órája.

Az eperjesi toronyóra — miként említettük — immár 150 év óta végzi fontos tisztét. Megőregedett, megkopott, nyugalomra vágyik s meg-sokalván a sok panaszt, melyeknek az utóbbi időben tárgya volt, végre felmondani készül a szolgálatot. Hiába! az idő még a saját közegei iránt sem gyakorol kíméletet.

Kiszorította a régiek nap-, homok- és vízmű-óráit, az ugynevezett klepsydákat a használatból, sőt utóbb pláne gúny tárgyává tette azokat. A 9-ik századbeli Pacificus, veronai szerzetes, ki állítólag első volt, ki kerékműórát szerkesztett, még nem igen tudott érvényt szerezni találmányának, mert a történelem feljegyezte, hogy az az óra, melyet Saladdin szultán II. Frigyesnek a XIII. században ajánlékozott, még nagy feltűnést okozott s közbizalmat tárgya volt. De lassankint a kerékműórák általános használatba kerültek s a kik mindazáltal klepsydáiknak maradtak hívei, csakhamar az ódsóság hírébe jöttek.

De az idő halad, mai napság a mi torony-óránkrol, melyre pedig nagyapáink büszkéek voltak, szintén már csak úgy beszélnek, mint valami klepsydárról. Ki is mondták már fölötté az itéletet. Maholnap dehronizálják s tesznek helyébe újat. Kívánjuk, hogy az új mutatók sok boldog óránkat jelezzék.

Egyébiránt kíváncsiak vagyunk arra, valjon még a jelenlegi mű fogja-e jelezni azt az órát, melyben a városi iparügy előmozdítására s az utcabefásítás ügyében kiküldött bizottságok feladatuk szerencsés megoldásáról teendők jelentést. . .

Ah de mi ez? Egy . . . kettő . . . három . . . négy . . . hetet ütött az óra. A színházba kell sietnem; — előadás nincs ugyan, de van léghuzam; arról fogunk most tanácskozni, hogy miként kellene ennek teljesen elejét venni.

Mert megérkeztek a „Mephistók“, kik ma és holnap fognak a grotesk-táncz- és testgyakorlatokban való rendkívüli ügyességüket bemutatni.

Van köztük egy csinos tánczosnő is . . . s így igen valószínű, hogy a kaszinóban este a kártyázó urak közül többen mintegy varázsütésre fel fognak emelkedni ülőhelyeikről ily szavakkal:

Uraim hetet ütött az óra, menjünk a színházba! Ah med.

Különfélék.

— **Köszönetnyilvánítás.** Ő cs. és apost. kir. Felsege, valamint Rudolf trónörökös ő fensége, Stefánia trónörököső ő fensége szerencsés lebetegedése alkalmából a megye közönsége részéről nyilvánított hódolatteljes tív és szerencsekívánatait — mely köszönetük nyilvánítása mellett — a legkegyelmesebben tudomásul venni méltóztattak.

— **Térzene.** Ma délben 12 és 1 óra között térzene lesz. A műsor a következő: 1. Induló.

Bár Heine épen nem volt — a többi romantikusok példájára — a kath. vallás lelkesedő előharczosa, de nem tudott ellenállani amaz erős hajlamoknak melyek őt feléje vonták. A vallásban rejlő titkos, sejtelmes költészet hatott reá. Vallomásaiban így nyilatkozik a tételről: „Én mindig költő voltam, s azért kellett, hogy a költészet, mely a kath. dogmák és istentisztelet jelképeiben virágzik és tündökök, nekem fényesebben nyilatkoztassa ki magát, mint a többieknek; ifju koromban gyakran hatalmaskodott fölöttem ama költészet végtelen édessége, titokteljes, boldogító tulságai és sötét halálöröme, én is rajongtam olykor a menny malaszteljes királynéjéért, tisztaságának és jóságának legendáihoz ékes rímeket kerestem és első költeménygyűjteményem nyilván mutatja e szép madonnakorszak nyomait, melyeket aztán későbbi gyűjteményeim kiadásánál neveltséges szorgalommal iparkodtam megsemmisíteni.“

S mégis a romantizismus daczára, épen ő a legnagyobb ellensége. Szerette a romantizismus de nem hitt benne; lelkesedett érte és még is gúnyolta; vágyott utána s édes huru lanttal énekelte meg, de a következő pillanatban felkaczagott és sárba dobta e bűbajos lantot. Kaczagott és sírt, ölelt és karmolt, nyelvet mutatott s egyúttal leborult az eszmény, a szerelem és a hit oltára előtt.

Ezen ellenmondásokra, ezen tépő dualismusra lehet visszavezetni ama megrendítő éles dissonanciát, mely dallalaiból hozzánk szól, s mely midőn gyönyörködtet fájdalmat is okoz s mely dissonanciától az ember oly szomorú lesz, hogy sírni szeretne!

2. Flotow: Nyit
„Kranzchen“
„Belisario“ ope
votte.“ 6. Verd
„Vadászaton“ g
Gyulai induló.

— „Széc
sowszky Tamás
d. u. 5 órára h
tagjait, mely al
gyalás alá fogz
megyeházi száll

— Tisztúj
vasárnap a megy
lete alatt. Az
szavazván az
való részvételre
köszönés folytát
bírói hivatalra
proponálva. A
hivatalnak kive
mozgalom lesz,
s így a jövő h
a többi megyékl
fog lefolyni.

— Műke

1511
1883. tkzs.

Arv

A bártfa
hatóság közhir
bárfai lakos v
neje szül. Cse
elleni 40 frt
végrehajtási ú
területén levő
bárfai 159. sz.

GUTJA

Első budapesti T

(ezelőt

ajánlják szol

Trieurök g
száma

Járgány-cseplő
Szeleöröstak,
Kukoriczamorz
Szeckavágók,
Borsajók.

Különlegessége
száma

Duplamalmok,
Malom trieurök
Gabona osztál
gerek,

Arjegyzéke

Gya

Eperjesen:

Die Gewinne
garantirt der
Staat.
Erste Ziehung:
12. u. 13. Decbr.

Glücks-
Anzeige.

Haupt-Gewinn
event.
500.000 Mark

2. Flotow: Nyitány „Martha“ operából 3. Komzák „Kranzchen“ polka franc. 4. Donizetti: Duett „Belisario“ operából. 5. Czibulka: „Stefanie-Gavotte.“ 6. Verdi: Ábránd „Aida“ oper. 7. Strausz: „Vadászaton“ gyorspolka. 8. Forster: Edelsheim-Gyulai induló.

— „Széchenyi-kör“ A kör elnöke Mattyasowszky Tamás főispán úr ő méltósága f. hó 26. d. u. 5 órára hívta össze az igazgató-választmány tagjait, mely alkalommal a kör ügyei beható tárgyalás alá fognak vétetni. Az ülés a főispán úr megyeházi szállásán lesz megtartva.

— Tisztújítási előértekezlet tartott mult vasárnap a megyeházán, főispán ő méltósága elnökelete alatt. Az értekezlet mindenekelőtt bizalmat szavazván az alispánnak, ugyanó az értekezletben való részvételre küldöttségileg meghívott. A leköszönés folytán megüresedett sirokai járási szolgabírói hivatalra Dr. Fűzy Béla lett egyhangulag proponálva. A többi állásokra, a segédszolgabírói hivatalnak kivételével, hol előreláthatólag némi mozgalom lesz, nem történt semminemű ajánlat s így a jövő hó 19-én kitűzött megyei tisztújítás, a többi megyékhez képest, aránylag igen csendesen fog lefolyni.

— Műkedvelői előadás. A soóvári buzgó

színműkedvelők ugyancsak szorgoskodnak. Mint halljuk legközelebbkor ismét műkedvelői előadást rendeznek.

— Helmersberger négyes hangverseny lesz városunkban f. é. december hó 7-én. A hangverseny rendezését Schönfeld Hugó úr vállalta el, kinél belépti jegyekre is elő lehet jegyezni. A hangverseny műsora a következő: 1. Volkmann: Quart. C-moll. 2. Schubert F.: Quart. D-moll. 3. Beethoven op. 59. Nr. 3. 1-ső hegedű ifj. Helmersberger J. tanár, 2-ik hegedű Schwendt, viola Dietrich R., cello Helmersberger Ferd.

— Dr. Vandrák András tisztelőit van szerencsém figyelmeztetni, mikép a nevezett megünnepeltnek maradandóbb emlékére veretett érem ezüstben 4 frton, bronzban 1 frt 20 kron megszereshető Husz Armin tanárnál a pedellus útján, a városon kívül postautánvétellel. Bánó József jubil. bizottsági elnök.

— Kinevezés. Kvitkovszky Ignác végzett jogász, a megye főispánja, törvényadta jogánál fogva Sáros megye közigazgatási gyakornokává nevezte ki.

— Gauczaugh Miklós szolgabírónak leköszönését a megye közönsége elfogadván, szolgálatában hosszú évek során át kifejtett buzgó és

odaadó tevékenységeért jegyzőkönyvi elismerését fejezte ki.

— Az ingyenes magyarnyelvi tanfolyam. E hó 22. megnyitott. Az órák minden csütörtökön este 7—8 és vasárnap d. u. 2—3-ig fognak tartatni. Az eddig beírottaknak száma oly csekély, hogy méltán fájlalni lehet ama közönyt, mely e tekintetben az érdekeltek részéről tapasztalható. Felhívjuk a hazafias érzelmű közönséget, hogy a tőle kitelhető módon hasson oda, miszerint ezen valóban nemzeties irányú ügynek minél több proselytája legyen.

— Lopás. Pavel József itteni illetőségű, a tegnapi baromvásár alkalmával egy tehenet eladott. Este fele mámoros állapotban haza indulván, a florián-utcában levő kocsmába, úgynevezett Hli-vekbe betért. Itt valami Goda János nevű cigány-nyal kvaterkázásba ereszkedett s a dolog vége az lett, hogy a cigány az 50 frtját ellopta. Tegnap reggel sikerült a rendőrségnek őt kézre keríteni, de a pénz még eddig meg nem került.

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**

Segéd-szerkesztő: **Hedry Bertalan.**

Kiadótulajdonos: a tulajdonosok nevében: **Haitsch Lajos.**

H I V A T A L O S R É S Z.

1511
1883. tksz.

Árverési hirdetemény.

A bártfai kir. járásbíró, mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zomborszky György bártfai lakos végrehajthatónak, Stoffer Mihály és neje szül. Csebra Amália végrehajtást szenvedő elleni 40 frt tőke követelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a bártfai kir. járásbíró területén levő Bártfa sz. kir. városban fekvő, a bártfai 159. sz. tjkönyben beirt a) (899—900) kr.

vagyis 580. ösz. sz. egész házra és kertre 1201 frt 50 krban, b) 1540. h. r. sz. egész szántóföldre 12 frt., c) 3738. h. r. sz. egész szántóföldre az árverést 13 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1883. évi november hó 29-ik napján d. e. 10 órakor Bártfán a telekkönyvi irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak, az ingatlan becsárnak 10%-át vagy 120 frt 11 kr., 1 frt 20 kr. és illetőleg 1 frt 80 kr. készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett, árfolyammal

számított és 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügy ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Bártfán, 1883. évi augusztus hó 23-ik napján a bártfai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Schleiminger,
kir. járásbíró.

1—1

Nem hivatalos hirdetések.

GUTJAHR és MÜLLER

Budapestben.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár,

(ezelőtt Brogle J. és Müller)

a Margithid közelében

ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat mint:

Trieurók gazdasági számára:
Járgány-cseplőgépek, Szelelőrosták, Kukoriczamorzoslók, Szeleskavágók, Borsajók.

Koptatógépek, Daraválasztógépek, Tarárok, Detacherók.

Malomalkat-észek u. m.:
Transmissiók, Szijkerékek. 583 25—14

Különlegességek malmok számára:
Duplamalmok, Malom trieurhengerek, Gabona osztályozó hengerek,

Rostalemezek:
Cseplőgéprosták, Liszthengerszíták, Koptató-lemezek, Ráspoly-lemezek, stf.

■ Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. ■

Gyári raktár és képviselőség:

Eperjesen: **LUCHS EDE** úrnál.

Dobó és Pétermező közbirtokossága részéről közhírré tétetik, miszerint ugyanezen községekben gyakorolt italmérési jog 1883 évi december 9-én délelőtt 10 órakor Dobó községében fog nyilvános árverés útján 1884. évi február hó 2-től kezdve 6 évre bérbé adatni.

Az árverési feltételek megtekinthetők **Dobay Sándor** kir. közjegyző irodájában **Eperjesen és Baán Gézánál Dobón** (u. p. Héthárs), a hol 200 frttal ellátott írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

Kelt Eperjesen, 1883. november 15.

Von Seite des **Dobó, Pétermezőer Compossessorates** wird hiemit veröffentlicht, daß die **Schaufgerechtigkeit** in den Gemeinden **Dobó und Pétermező am 9. Dezember 1883. Vormittag 10 Uhr** in der Gemeinde **Dobó** im **Licitationswege** auf **6 Jahre**, vom 2. Feber 1884. angefangen verpachtet wird.

Die Licitationsbedingnisse können in der Kanzlei des **Alexander Dobay k. Notár in Eperjes** oder bei **Géza Baán in Dobó** (l. P. Héthárs) besichtigt werden; ebendasselbst werden schriftliche Offerte, mit 200 fl. Vadium versehen angenommen.

Eperjes, 15. November 1883. 645 2—2

Für Damen

Das Damenmode-Magazin

zur „**Französin**“

Wien II., Taborstrasse 17

empfehl Neuheiten in **Damen-, Reise-, Regen- und Wintermäntel, Jacken, Umhüllen** etc. in grosser Auswahl bei anerkannt billigsten Preisen und solidester Ausführung.

Bestellungen nach Mass und Angaben prompt. 623 6—6

Stoffe

werden zur Bearbeitung übernommen.

Eduard Schneider

Confectionär zur „**Französin**“

Wien II., Praterstrasse 17.

Haupt-Gewinn event. 500,000 Mark.

Glücks-Anzeige.

Die Gewinne garantirt der Staat. Erste Ziehung: 12. u. 13. Decbr. Einföndung zur Befestigung an den Gewinn-Chancen der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geld-Lotterie, in welcher 9 Millionen 620,100 Mark sicher gewonnen werden müssen.

Die Gewinne dieser vortheilhaften Geld-Lotterie, welche plangemäss nur 100,000 Loofe enthält, sind folgende, nämlich:
Der grösste Gewinn ist ev. 500,000 Mark
Der grösste Gewinn ist 253 Gewinne á 2000 9R.
1 Gewinn á 200,000 9R.
2 „ „ 100,000 9R.
1 „ „ 80,000 9R.
1 „ „ 60,000 9R.
1 „ „ 40,000 9R.
1 „ „ 20,000 9R.
1 „ „ 10,000 9R.
1 „ „ 5,000 9R.
1 „ „ 3,000 9R.
106 „ „ im Ganzen 50,000 Gewinne und kommen folge in neunten Monaten in 7 Abtheilungen zur sicheren Einföndung.

Die erste Gewinnziehung ist amtlich auf den 12. und 13. December d. J. festgesetzt und löst hierzu das ganze Originalloos nur fl. 3.50 kr. ö. W., das halbe Originalloos nur fl. 1.75 kr. ö. W., das viertel Originalloos nur 88 kr. ö. W. und werden diese vom Staate garantirten Originalloose (keine verbetene Promessen) gegen frankirte Einföndung des Betrages selbst nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Jeder der Befestigten erhält von mir neben seinem Original-Loose auch den mit dem Staates wappen versehenen Original-Plan gratis und nach fristgeblicher Ziehung sofort die amtliche Ziehungslifte unangefordert zugehandt.
Die Anzahlung und Versendung der Gewinnelder erfolgt von mir direct an die Interessenten prompt und unter strengster Verschwiegenheit.
Jede Befestigung kann man einfach auf eine Postzahlungsart oder per recommandirten Brief machen.
Man wende sich daher mit den Aufträgen der nahe bevorstehenden Ziehung halber, bis zum

12. December d. J.
vertrauensvoll a. i.
616 8—6
Samuel Heckscher senior,
Banquier u. Wechsel-Comptoir in Hamburg.

